

NJ 1997, 534: Uitlevering ontoelaatbaar als aannemelijk is dat opgeëiste persoon is gefolterd in verband met zaak waarvoor uitlevering is gevraagd ...

Klik hier om het document te openen in een browser venster.

Instantie:	Hoge Raad (Strafkamer)	Datum:	17 december 1996
Magistraten:	Hermans, Keijzer, Schipper, Corstens, Aaftink	Zaaknr:	103862U-II
Conclusie:	-	LJN:	ZD0602
Noot:	T.M. Schalken	Roepnaam:	-
Brondocumenten:	ECLI:NL:HR:1996:ZD0602, Uitspraak, Hoge Raad (Strafkamer), 17-12-1996		

Wetgeving: EVRM art. 3; EUV art. 3 lid 2; UW 1967 art. 10 lid 1; UW 1967 art. 30 lid 2; VN-Folterverdrag art. 3 lid 1
 Brondocument: HR, 17-12-1996, nr 103862U-II

Essentie

Uitlevering ontoelaatbaar als aannemelijk is dat de opgeëiste persoon is gefolterd in verband met de zaak waarvoor uitlevering is gevraagd. Onderzoeksplicht van de uitleveringsrechter.

Bewerkte uitspraak

Uitspraak

Arrest

inzake een verzoek van de Minister van Justitie van de Republiek Turkije tot uitlevering van H.B., thans verblijvende in een Huis van Bewaring, adv. mr. V.L. Koppe te Amsterdam.

1. De procesgang

- 1.1 De Hoge raad verwijst naar zijn arrest van 15 oktober 1996 — waarvan een fotokopie aan dit arrest is gehecht (zie NJ 1997, 533; *red.*) — bij welk arrest is vernietigd een uitspraak van de Arrondissementsrechtbank te Breda van 13 maart 1996 waarbij de uitlevering van B. aan de Republiek Turkije toelaatbaar is verklaard, en bij welk arrest is bevolen dat B. zal worden opgeroepen om te verschijnen ter zitting van de Hoge Raad van maandag 11 november 1996 te 13.30 uur, teneinde omtrent het verzoek tot zijn uitlevering te worden gehoord.
- 1.2 Ter zitting van 11 november 1996 is B. verschenen, bijgestaan door zijn raadsman mr. V.L. Koppe, advocaat te Amsterdam, is hij gehoord omtrent het verzoek tot zijn uitlevering, en heeft de Advocaat-Generaal Machielse een schriftelijke samenvatting van de opvatting van het Openbaar Ministerie omtrent het verzoek tot uitlevering overgelegd en geadviseerd — tenzij aannemelijk mocht worden dat B. is gefolterd in verband met de zaak met betrekking waartoe de uitlevering wordt gevraagd — de verzochte uitlevering toelaatbaar te verklaren, doch aan de Minister van Justitie te adviseren aan het uitleveringsverzoek geen gevolg te geven. De raadsman heeft aangevoerd dat B. in 1989 door Turkse politiefunctarissen is gefolterd en heeft te dien aanzien een pleitnota overgelegd, en heeft tevens verzocht de reeds in eerste aanleg gevoerde verweren als herhaald te beschouwen.

2. Het verzoek tot uitlevering en de overgelegde stukken

- 2.1 Blijkens de stukken is het verzoek tot uitlevering schriftelijk gedaan door toezending langs de diplomatieke

weg aan de Minister van Justitie. Het verzoek strekt tot uitlevering van B. aan de Republiek Turkije ter vervolging wegens — kort samengevat — zijn betrokkenheid bij de aanschaf van een grote hoeveelheid heroïne te Pakistan en het vervoer daarvan met bestemming Turkije in de periode van zomer 1991 tot 15 december 1992, als omschreven in een als bijlage bij het verzoek gevoegd schrijven, gedateerd 9 maart 1995, van de hoofdofficier van justitie bij de rechtbank voor staatsveiligheidszaken te Istanboel.(...)

5. Gevoerde verweren

- 5.1 Door en namens B. is aangevoerd dat deze onschuldig is aan de feiten waarvoor zijn uitlevering wordt gevraagd. B. heeft zijn onschuld echter niet onverwijd kunnen aantonen. Het verweer moet daarom worden verworpen.
- 5.2 Door en namens B. is, met verwijzing naar art. 3, eerste lid, van het VN-Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of onterende behandeling of bestraffing, gesloten te New York op 10 december 1984 (Trb. 1985, 69) (hierna: VN-Folteringsverdrag), een beroep gedaan op de omstandigheid dat deze in 1989 tweemaal door Turkse politiefunctarissen is gefolterd. Aangevoerd is dat bij een van die gelegenheden de politiefunctarissen hebben gelracht B. ertoe te bewegen grootschalige handel in drugs voor te bereiden en zich daartoe naar Europa te begeven. Niet is echter aangevoerd of aannemelijk geworden dat B. is gefolterd in verband met de strafvervolging wegens de feiten die ten grondslag liggen aan het uitleveringsverzoek, in welk geval Nederland door B. uit te leveren zou meewerken aan de voortzetting van een strafvervolging in verband waarmee is gefolterd. De door de raadsman betrokken stelling dat de ondergene foltering meebrengt dat de verzochte uitlevering door de uitleveringsrechter ontoelaatbaar moet worden geoordeeld vindt dan ook geen steun in het recht. Dit verweer moet daarom eveneens worden verworpen.
- 5.3 Door en namens B. is voorts betoogd dat deze niet mag worden uitgeleverd, omdat er ernstige redenen zijn om te vermoeden dat hij, zou hij worden uitgeleverd, gevaar zou lopen opnieuw te worden gefolterd. Zelfs zou hij dan, als Koerdische zakenman die wordt verdacht van financiering van de PKK, hebben te vrezen voor zijn leven. Beantwoording van de vraag of er ernstige redenen zijn om te vermoeden dat B., zou hij worden uitgeleverd, gevaar zou lopen opnieuw te worden gefolterd — in welk geval de verzochte uitlevering moet afstuiten op het bepaalde in art. 3, tweede lid, VN-Folteringsverdrag — of heeft te vrezen voor zijn leven — in welk geval de uitlevering niet zou zijn te verenigen met het bepaalde in art. 1 in verbinding met art. 2 Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) — komt echter niet toe aan de rechter die ingevolge de Uitleveringswet (UW) heeft te oordelen omtrent de toelaatbaarheid van de gevraagde uitlevering, doch aan de Minister van Justitie. (De Hoge Raad verwijst naar het overwogene in zijn arrest van 15 oktober 1996, onder 5.3.) Ook dit verweer moet derhalve worden verworpen.
- 5.4 De raadsman heeft herhaald het reeds ter zitting van de Rechtbank gevoerde verweer dat de uitlevering van B. wordt gevraagd vanwege diens inspanningen voor de Koerdische bevolking, zijn vooraanstaande positie en zijn openlijke kritiek op en aanklacht tegen hoge functionarissen van de Turkse overheid en overheidsdiensten, die hij met naam en toenaam beschuldigt van drugshandel, moord en corruptie, en vanwege financiering door B. van de PKK, en dat de uitlevering van B. derhalve moet worden geweigerd op grond van het bepaalde in art. 3, tweede lid, Europees Uitleveringsverdrag (EUV). De vraag of wegens een gegrond vermoeden als bedoeld in die bepaling de verzochte uitlevering moet worden geweigerd staat echter ingevolge art. 10, eerste lid, UW niet ter beantwoording aan de uitleveringsrechter doch aan de Minister van Justitie. Ook dit verweer moet daarom worden verworpen.
- 5.5 Tenslotte heeft de raadsman herhaald het reeds in eerste aanleg gevoerde verweer dat, hoewel de Turkse autoriteiten naar zij stellen al in 1991/1992 op de hoogte waren van betrokkenheid van B. bij het onderhavige drugstransport, eerst op 8 december 1994 een aanhoudingsbevel tegen B. is opgemaakt en deze eerst op 2 oktober 1995 internationaal is gesignaleerd, zodat de verzochte uitlevering wegens reeds plaatsgevonden hebbende schending van het in art. 6, eerste lid, EVRM neergelegde recht op berechting binnen een redelijke termijn ontoelaatbaar moet worden verklaard. Ook dit verweer moet worden verworpen, omdat het aangevoerde niet een zodanig flagrante schending van het evenbedoelde recht oplevert dat dit tot ontoelaatbaarheid van de verzochte uitlevering zou moeten

leiden.

5.6 De Hoge Raad verwerpt derhalve de gevoerde verweren.

5.7 Opmerking verdient dat de uitleveringsrechter bevoegd is om van zijn oordeel omtrent verweren als hiervoren onder 5.3 en 5.4 weergegeven blijkt te geven in het door hem op de voet van art. 30, tweede lid, Uitleveringswet aan de Minister van Justitie uit te brengen advies. De Hoge Raad zal in het onderhavige geval de Minister van Justitie adviseren aan het uitleveringsverzoek geen gevolg te geven.

6. De toepasselijke verdrags- en wetsbepalingen

Op de onderhavige uitlevering zijn toepasselijk de artikelen 2 en 12 EUV, alsmede de hiervoren vermelde wetsbepalingen.

7. Slotsom

Aangezien de Hoge Raad niet is gebleken van het bestaan van feiten of omstandigheden die aan de toelaatbaarheid van de uitlevering in de weg zouden staan, dient te worden beslist als volgt.

8. Beslissing

De Hoge Raad:

Verklaart de met betrekking tot de hiervoren onder 4.1 gemelde feiten (niet opgenomen, zie echter korte samenvatting onder 2.1; *red.*) verzochte uitlevering van H.B. aan de Republiek Turkije toelaatbaar.